

A Szerkesztő Bizottság tagjai:

Horovitz Tamás
Kreisler Gábor
Kreislerné dr. Grósz Zsuzsanna
Heller Zsolt
Zámbori Edith

Nyomdai szerkesztés:

Szalánczi Viktória

Tartalomjegyzék:

Elnöki rovat	2. o.
Vallási rovat	3. o.
Chanukai gondolatok	8. o.
Chanuka	11. o.
Ereci hírek	12. o.
Kulturális sarok	15. o.
A közelmúlt eseményei	16. o.
Látogatóink	21. o.
Közérdekű	23. o.
Gyász hírek	23. o.
Programajánló	23. o.
Szabadegyetemi hírek	24. o.
A Nőegylet életéből	25. o.
Rejtvény	28. o.
Humor	28. o.
Főzősarok	30. o.

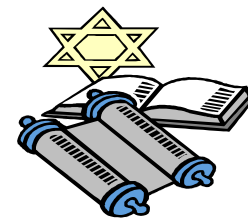
A lángok meggyújtásához olajat is használhatunk ahogyan
őseink tették a Szentélyben.
Ezt láthatjuk Ámos Imre művén (az *Ünnepek* sorozatból)

1 + 1 %

**Köszönetet mondunk mindazoknak, akik 2016-ban rendelkező
nyilatkozatukban a Debreceni Zsidó Templomért és Temetőért Alapítványt
jelölték meg kedvezményezettnek!**

Kérjük ajánlja fel személyijövedelemadójának 1+1 százalékát jövőre is a
MAZSIHISZ (technikai szám: 0358), illetve **A Debreceni Zsidó Templomért és
Temetőért Alapítvány** javára. (adószám: 18550775-1-09)

A kiadvány támogatói: MAZSIHISZ, MAZSÖK

CHODES Kiszlev-Tevet 5777
A DEBRECENI ZSIDÓ HITKÖZSÉG ünnepi kiadványa

Minden kedves hittestvérünknek Boldog Chanukát kívánunk!
Kiszlév hónapot ünnepivé teszi a Chanuka! December 24-én este
gyűjtjük meg az első chanukai lángot.

Chag Chanuka Szameach !

Horovitz Tamás elnök és a DZSH Elöljárósága

Reméljük, hogy ezt a hónapot egészségben és békében fogjuk együtt eltölteni.

Shabat shalom, git sabsesz, békés szombatokat kívánunk.

Ezt kívánjuk minden olvasónknak és
Izrael egész népének !

Kedves Hittestvéreim!

Közelgő Chanukai Ünnep alkalmából szeretnék mindenkit Üdvözölni és Boldog, Békés Chanukát kívánni, közösségünk minden tagjának.

Ha visszatekintünk szüleinkkel, nagyszüleinkkel átélt időkre, a Chanuka mindig egy szép és magasztos családi, közösségi ünnep volt.

Otthonainkban a gyertyák meggyújtása, a fények világossága jelképezték családjaink és közösségünk összetartozását, együttgondolkodását.

Debrecen mindig az országos zsidóság tekintetében erős és meghatározó közösség volt. Büszkék lehetünk elődeink, felmenőink munkájára, melynek köszönhetően ma is létezik debreceni zsidóság, és bízunk benne, hogy ez az elkövetkezendő időszakban is így lesz.

Büszkék vagyunk arra, amit elődeink tettek és reméljük, hogy fentről ők is büszkeséggel néznek ránk, látván a mai debreceni zsidóságot.

Bízom benne, hogy a fény ünnepén a fények mindannyiunkban világosságot ébresztenek annak érdekében, hogy a jelenünk, jövőnk, együtt gondolkodásunk, együttes munkánk eredményes legyen.

Horovitz Tamás
elnök

Kérünk mindenkit, aki szerettei, rokonai Jorcájtját szeretné tartani, az jelezze a hitközségi irodán, adja le az időpontokat. ezekből egy adatbázist kívánunk létrehozni, melynek alapján minden Jorcájt előtt körlevelet küldünk ki, hogy minél többen részt tudjanak venni a megemlékezéseken.

Várjuk az adatokat minél hamarabb, hogy a hitközség irodája el tudja végezni ezt a feladatot.

Kedves Hittestvéreim!

Örömmel értesítelek benneteket, hogy 2017. március 26-án elindul a WizzAir légitársaság Debrecen-Tel-Aviv repülőjárata. Örömmre szolgál, hogy mind Debrecen Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala, mind a repteret üzemeltető társaság és a DZSH erőfeszítései eredményeként, létrejött a várva várt repülőjárata. Már a múlt évben jeleztem felétek, hogy folyamatban van a járat beindítása, ami most már végleges ténnyé vált. A repülőjárat heti két alkalommal indul szerdai és vasárnapi napokon.

Kérlek benneteket, hogy ezt az információt minél több ismerőssel, barátal osszátok meg, tudassátok az Izraelben élő rokonokkal, barátokkal is.

Természetesen ez akkor lesz hosszútávú és sikeres, ha az utasforgalom megfelelő módon realizálódik. Ennek érdekében a hitközség vezetése is kidolgoz egy olyan programot, mellyel minél több turistát tudunk Izraelből Debrecenbe elhozni. Amennyiben ehhez kapcsolódóan bármilyen gondolatotok, ötletetek van, kérem írásban küldjétek el. Ha bármilyen kérdésetek van, segítségre van szükségetek, keressétek Szalánczi Viktóriát a 06-30-846-1704-es telefonszámon.

Elkészítése:

Keverjük el a tojásokat a narancslével, joghurttal vagy tejjel. Egy másik tálban keverjük össze a lisztet, sütőport, sót és cukrot. A száraz hozzávalókat adjuk a tojásos keverékhez a reszelt almákkal együtt. Egy kevés olajat melegítsünk fel egy serpenyőben. Egy nagyobb evőkanálnyit süssünk egyesével, oldalanként kb. 2 percre, amíg aranybarna nem lesz. Egy papírtörlővel itassuk fel a felesleges olajat, szórjuk meg a díszítéssel és tálaljuk.

Cukkinis-Krumplis Palacsinta

Hozzávalók:

1 kg cukkini
2 nagy krumpli
1 közepes vöröshagyma
3 tojás
1 teáskanál olaj
¾ cup maceszliszt (1 cup = 250 g)
Só, bors

Olaj a sütéshez

Elkészítése:

Hámozzuk meg a cukkinit, magozzuk ki és reszeljük le. A levét nyomjuk ki. Hámozzuk meg a krumplit és reszeljük hozzá a cukkinihez. Ismét nyomjuk ki a felesleges levet. Ez nagyon fontos! Reszeljük le a hagymát is és azt is adjuk hozzá a cukkinihez. Adjuk hozzá a tojást, olajat és annyi maceszlisztet, amennyit felvesz. Fűszerezzük ízlés szerint sóval és borssal és turmixoljuk alaposan össze.

Egy nagy, vastag falú serpenyőben melegítsünk olajat, s evőkanalanként süssük ki a tésztát, amíg aranybarna nem lesz. Tálaljuk tejföllel vagy alma-szósszal.

Aki kedveli az összetettebb ízeket, tegyen hozzá répát, petrezselymet, kaprot is.

Hagyományos fánk

Hozzávalók:

20 g friss élesztő
1 ½ cup meleg víz (1 cup = 250 ml)
1 evőkanál cukor
3 tojás
½ cup olaj
½ cup cukor
½ cup tejszín
1 teáskanál vanília aroma (vaníliás cukor is megte-szi)
1 teáskanál reszelt citromhéj
3-7 cup liszt
Olaj a sütéshez
Porcukor vagy csokoládéreszelék a díszítéshez

5-6 tucat fánk lesz belőle

Elkészítése:

Egy nagy tálban keverjük össze a tojást, olajat, tejszint, vaníliát és a reszelt citromhéjat. Adjuk hozzá a felfuttatott élesztőt és adjunk hozzá annyi lisztet, amennyit felvesz. Lágy tésztát kell kapnunk. Dagasszuk egy kis ideig, majd fedjük le és kelesszük, amíg duplájára nő. Ez kb. 1 – 1 ½ óra.

Latkesz kukoricával

Mivel az olaj fontos szerepet játszott a Hanukai eseményekben, ezért szokás olyan ételeket enni ilyenkor, ami ennek a fontosságát tükrözi. Csakúgy, mint ahogy Pészach-kor maceszt eszünk, vagy Rosh Hasanakor mézbe mártogatott almát, úgy eszünk ilyenkor hagyományosan olajban sült ételeket. A legnépszerűbb a krumplis palacsinta (latkes) és a fánk ilyenkor.

Hozzávalók:

4 közepes krumpli, 1 fej hagyma, 3 nagy fokhagymagerezd, só, frissen őrölt bors, 2 kis tojás, 1/2 csésze kukoricaliszt, búzaliszt, 1 konzerv kukorica, olaj

Elkészítése:

A krumplit, hagymát és fokhagymát megpucoljuk és finomra vágjuk. Ezután a multimixerben pépesítjük. A masszát egy magas keverőtálba öntjük hozzá adjuk a fűszereket, és a két tojást a kukoricalisztet, a lemosott konzerv kukoricát és annyi búzalisztet öntünk hozzá, hogy galuska sűrűségű tésztát kapjunk és újból át keverjük. Palacsintasütőben kevés olajat hevítünk. A masszából kanállal halmokat rakunk az olajba, ellapogatjuk és közepes lángon mindkét oldalán aranybarnára sütjük. Fokhagymás tejföllel és tetszés szerint kevert salátával tálaljuk.

Almaszós

Bármilyen Hanukai palacsintához kiválóan megy.

Hozzávalók:

2 kg alma
1 citrom
2 rúd fahéj
½ cup (1 cup = 250 ml vagy 250 g) almalé, almabor vagy víz
Méz, barna cukor vagy juharszirup ízlés szerinti mennyiségben

Elkészítése:

Negyedeljük fel az almákat és a citromot. Tegyük egy vastag falú tálba a fahéjrudakkal együtt. Adjuk hozzá az almalevet, almabort vagy vizet. Fedjük le és forraljuk fel, vegyük alacsonyra a lángot, s néha megkeverve, hogy az almák ne ragadjanak össze, sűrítsük be. Lehet, hogy kell még folyadékot adni hozzá. Főzzük nagyjából 20 percet, amíg az almák teljesen megpuhulnak. Vegyük ki a fahéjrudakat. Passzírozzuk át, s ha szükséges, javítsuk fel az ízt mézzel, barna cukorral vagy juharsziruppal.

Almás palacsinta

Hozzávalók:

2 jól felvert tojás
1 ½ cup narancslé, joghurt vagy tej (1 cup = 250 ml)
2 cup liszt
1 teáskanál sütőpor
1 csipet só
¼-½ cup cukor, attól függően, hogy mennyire édesen szeretjük
3 közepes méretű alma meghámozva és durvára reszelve.
Olaj a sütéshez

Dec 17. - Kiszlév 17

Dec 24. – Kiszlév 24

Dec. 31 – Tevet 2

Jan 7.- Tevet 9

Gyertyagy.: 15:25
Szombat kim.: 16:36
Heti szakasz: vajislách

15:28
16:40
Vájésev

15:33
16:45
Mikéc

15:40
16:52
Vájigás

A hetiszakasz tartalmából

Vájislách (וַיִּשְׁלַח פָּרָשָׁה)

(1Mózes 37-40.)

Szakaszunkban Jákob és népes családja úton van hazafelé. Útközben találkozik fivérével, Ézsauval, és egy drámai jelenetben kibékülnek, majd végleg elválnak útjaik. Útközben, hazafelé idős apjához, Izsákhhoz Kánaánba — történik a kínos epizód Schemben, ahol a helyi törzsfőnök fia megerőszakolja Jákob egyetlen lányát, Dinát, kinek két fivére, Simon és Lévi véres bosszút áll a helyi lakosságon. A szakasz Benjámin születésével és Ráchel halálával, valamint Ézsau és Edom nemzetségeinek és korabeli királyainak felsorolásával végződik.

Vájésev (וַיַּעֲשֶׂה פָּרָשָׁה)

(1Mózes 37–40)

Szakaszunkban a fiatal József megutáltatja magát testvéreivel, akik halálhírét költik és eladják őt vándor kalmároknak, akik Egyiptomba viszik, ahol házsolga lesz Potifár, a Fáraó egyik főembere házában. Közben Jehudá eltávolodik testvéreitől, önállósítja magát, megnősül és három fia születik, akik közül kettő meghal. József közben, Egyiptomban, emelkedik a ranglétrán, Potifár házában vezetője lesz, majd annak felesége szemet vet rá és amikor nem sikerül elcsábítania — megvádolja és börtönbe juttatja.

Mikéc (מִקְעַץ פָּרָשָׁה)

(1Mózes 41:1-44:17)

Szakaszunkban Józsefet a börtönből egyenesen a királyi palotába szalajtják, hogy megfejtse a Fáraó álmát. Ez sikerül is neki és azonnali hatállyal alkirályi kinevezést kap, hogy előkészítse Egyiptomot a hét szűk esztendőre. Amikor ez eljön, az éhező országokból Egyiptomba jönnek gabonát venni és a Kánaánból jövők között vannak József testvérei is, akik annak idején eladták őt és apjának, az idős Jákobnak azt mondták, hogy vadállat tépte szét. József nem fedi fel magát, hanem követeli, hozzák le magukkal a “kicsit”, Benjámint is. Amikor ez megtörténik, a József-dráma a végkifejlethez közeledik.

Vájigás (פְּרִשֶׁת וַיִּגַּשׁ)

(1Mózes 44:18-47:27)

Jehudá elmondja nagy védőbeszédét, melyben az egyiptomi alkirályt (akiról nem tudja, hogy azonos eltűnt-eladott testvérével, Józseffel) hitszegéssel vádolja, felajánlja, hogy ő maradjon Egyiptomban Benjámín helyett, akinél megtalálták az “ellopott” ezüst serleget. Olyan átérzéssel ecseteli az ősz apa fájdalmát, ha kedvenc (tízgyermekes...) “kisfia” nem tér haza – hogy József elérzékenyül, sírva fakad és megismerteti magát testvéreivel. Utána hazaküldi őket minden jóval és azt üzeni apjának, jöjjön Egyiptomba, háza népével egyetemben és legyen a vendége. Ez meg is történik, Jákob “lemegy” Egyiptomba, és a család letelepszik Gósen földjén.

Kiszlev

Kiszlev hónapban vagyunk, a chanuka hónapjában. Az év harmadik hónapja Tisri-től, és a kilencedik Niszán-tól számítva. A hónap nevének eredetéről több értelmezés is van

A hónap csillagképe a Nyilas ("keshet") és szivárványt is jelent, ahogy írva van Ezékiel próféta első könyvében, miután **Kiszlév** az "esős évszak", és a szivárvány, mint köztudott, az eső után látható az égen.

Kiszlév most 29 napos hónap. A neve babilóniai eredetű: "kiszleimo". Más kommentátorok azt állítják, hogy a kiszlév szó a kiszleh szóból ered, amely reményt és biztonságot jelent, mivel e hónapban esőt várunk, és az ó-asszír ékírásban esőfelhők a hónap neve. Mások úgy gondolják, hogy a név eredete "kaszla", amely sarat, iszapot és agyagot jelent. Kiszlév hónapja Zakariás (7.) és Nahamiász (1.) könyvében van említve.

A Talmud szerint, ha **Kiszlév** Újhold napja elmúlt és még nem esett eső, a Bét Din böjtnapot rendelt el. Napjainkban ilyen esetben zsoltárokat és egy különleges imát mondanak a Siratófalnál és a zsinagógákban.

December 30-án már új hónap van, Rosh chodes, **Tevesz** hónapba lépünk, szinte ez egybe esik az új polgári év kezdetével. A "tevesz" szó babilóniai eredetű, és akhád nyelven "tavito"-nak nevezik, ami javulást jelent, a mezőgazdaság javulását, az esős időszaknak köszönhetően. Reméljük, hogy az új polgári évre is a javulás lesz a jellemző mindennapi életünkben.

Al haniszim ima

Chanuka napjaiban a hétköznaponként háromszor elmondott főimába és a főétkezést követő asztali áldásba beillesztett ima (címét az első szavairól kapta: a csodákért (ál hániszim), azt hangsúlyozza, hogy a csekély létszámú és gyenge zsidó sereg csak úgy arathatott győzelmet a nagy és hősies görög csapatok ellen, hogy Isten megsegítette őket, így valójában Isten a háború győztese. E szöveg végén is szerepel, hogy nyolc napig tartó emlékező és hálaadó ünnepet rendeltek el, de az olajos kancsó csodája nem kerül említésre. E forrás szerint tehát chanuka az isteni segítséggel megnyert, a szabadságért folytatott győztes háború emlékét őrzi.

Chanuka napjaiban is együtt imádkozzunk, és ne felejtsük el az "al hanszimról"!

HUMOR, HUMOR, HUMOR, HUMOR

Kohn a barátjához:

- Te Grün, hagyd, hogy a Weisz mindenféle hazugságot híreszteljen rólad?
- Nem bánom, csak az igazat ne mondja.

- Már tudom, csak azért vettél el, mert nekem nagyon sok pénzem volt!
- Tévedsz, Fáni! Én azért vettelek el, mert nekem nagyon kevés volt.

- Rabbi, miért kell a vőlegénynek a házasságkötés előtti napon böjtölni?
- Na ja, a házassághoz gyomor kell!

Egy tel-avivi iskolában megkérdezik a nebulóktól:
- Na, gyerekek, ki tudja megmondani, ki volt Mózes?

Áron jelentkezik:

- Egy balfácán.
- No de Áron! Nem szégyelled magad, így beszélni nagy ősünkről, Mózesről?
- De igenis balfácán volt, mert miután átkelt a Vörös-tengeren, balra fordult, pedig ha jobbra fordult volna, most a sok kőolaj mind a miénk lenne...

Kohn megy a sivatagban egy-egy téglával a hóna alatt.

Találkozik a Grünnel aki megkérdezi:

- Minek neked azok a téglák?
- Te nem érted? Ha megjelenik egy oroszlán eldobom, és akkor gyorsabban tudok futni.

A bíró kérdezi Grüntől:

- Meg merne rá esküdni, hogy megadta az adósságát a felperesnek?
- Én nem - feleli Grün - de van két tanúm, aki bármikor megesküszik rá.

Kohn találkozik Grünnel:

- Nahát, hogy te milyen jól nézel ki! - csapja össze a kezét.
- Esküszöm tíz évet nyugodtan letagadhatnál. És ez az öltöny milyen jól áll neked...!
- Hagyd abba, Kohn! - mondja Grün.
- Azt mondd meg mennyi kell?

Az öreg Kohn haldoklik, s a fiának sorolja, ki mennyivel tartozik neki.

- Apám, most azok nevét sorold, akiknek te tartozol.
- Azok maguktól is jelentkezni fognak!

A hitközség felmond a rabbinak, s az előljárási tagjai egészen a városon kívül kísérik. A határban megáll a rabbi:

- Milyen szép kis város! - mondja sóhajtv.
- De rabbi, eddig mindig csak csepülted a várost, hogy milyen csúf, milyen gonosz, most meg hirtelen kezd neked tetszeni?!
- Na ja. Most, hogy ti nem vagytok benne...

A szegény zsidó hangosan gajdolvá zokog Rotschild báró temetésén.

Grün: - Talán rokona volt a megboldogultnak?
- Sajnos nem, éppen azért sírok.

Kohn elmegy a rabbihoz:

- Szomorú vagyok rabbi, van egy szegény asszony, három gyerekkel. Húszezer forintot kéne fizetnie vasárnapig, s ha nem fizet, a tulajdonos kiteszi...
- Tudod mit, gyűjtést rendezek a zsinagógában a megmentésért. De mondd csak Kohn, rokonod neked ez az asszony?
- Nem, dehogyis! Én vagyok a lakás tulajdonosa.

Az alábbi egyszerű meghatározások helyére beírt szó első betűjét olvassuk össze. Az ünnephez kapcsoló megfejtést már meg is kapjuk. A helyes megfejtők, a chanukai ünnepségen kérhetik jutalmukat.

Iosephus

.....

(37 körül – 100 körül), zsidó történetíró és hadvezér.

TESA be

Az első és a második szentély pusztulásának emléknapja.

.....

árkája

Azért készült, hogy megmentse családját és a föld állatvilágát az özönvíztől

.....

Most ebben a hónapban vagyunk

Kohn és Grün libakereskedők Oroszországban. Egy szép napon rendelet jelenik meg a libaárusítás betiltásáról. Kohn tovább folytatja az árusítást, le is tartóztatják és 3 évre ítélik.

Szabadulása után hazamegy és látja, hogy Grün háza előtt hosszú sor kígyózik. Az emberek egyenként bemennek és egy libával a hónuk alatt jönnek ki. Kohn este átmegy Grünhöz és kérdezi tőle:

- Mondd csak Grün, szabad már libákat eladni? Megszüntették a rendeletet?
- Dehogyan is szüntették meg, a libák eladása még mindig tilos.
- Hát akkor te hogy mersz libákat árusítani?
- De kedves Kohn, én nem árusítok libákat!
- Ne viccelj már, hogyan magyarázod akkor meg, hogy az emberek sorba állnak a háza előtt és egy libával a hónuk alatt jönnek el onnan?
- Félreértetted a helyzetet. Én csak feladtam egy hirdetést az újságban, hogy elvesztettem 50 rubelt és a becsületes megtalálót egy libával jutalmazom!...

Grün kocsmájában jóízűen vacsorázik egy vendég, majd kér egy üveg kadarkát. Grün hozza a bort, de a vendég idő közben meggondolja magát:

- Uram, ne haragudjon! Inkább egy burgundit innék.
- Grün szó nélkül teljesíti a kedves vendég kérését, ám az megint mást akar:
- Ha lehet, akkor cserélje ki kérem egy üveg kékfrankosra.
- Grün visszamegy a raktárba, miközben az orra alatt morog:
- Már a 3. vignettát ragaszthatom erre az átkozott üvegre...

Hanuka, a Szentély újraavatásának napjai

A hanukát, mely szó felavatást jelent, kiszlév hónap 25-től nyolc napon át ünnepeljük. Idén az első gyertyát december 24-én este gyújtjuk meg.

Hanuka napjaiban egy történelmi eseményről, eseményekről emlékezünk meg. A történet még ante 332-ben veszi kezdetét, mikor Nagy Sándor/Macedóniai Alexandrosz legyőzte a perzsákat és átvette az uralmat a térségben, ezzel egy új korszak köszöntött be, melyet hellenizmusnak nevezünk. Nagy Sándor halála után (ante 323) hadvezérei egymás között felosztották a birodalmat. Júda az egyiptomi székhelyű Ptolemaioszok uralma alá került, egészen ante 198-ig.

Ez időszak alatt a zsidók teljes vallási szabadságot élveztek, "mindössze" a rájuk kirótt adót kellett megfizetniük. Ante 198-ban a szíriai Szeleukidák elhódították Júdát a Ptolemaioszoktól és megerősödött a görög kultúra befolyása, de a törvények a Tóra törvényei maradtak továbbra is. Igazi változást csak IV. Antiokhosz Szeleukosz trónra lépése hozott, aki felismerte, hogy ha az általa egyedül üdvöztetőnek vélt hellenista szellemet akarja elterjeszteni, akkor a zsidó vallás lényegét, a Tóra törvényeinek betartását kell megakadályoznia. Megtiltotta a körülmetélést, a szombat megtartását, a Tóra tanulását, ő nevezte ki a főpapot (kohén hágádol), bálványt állíttatott fel a jeruzsálemi Szentélyben, valamint helyi oltárokon kellett a népnek bemutatni az áldozatokat, amely a zsidók szemében bálványimádásnak minősült.

Ante 167-ben, egy kisvárosban, Modiinban kezdődött a felkelés, az úgynevezett makabeus-felkelés, melyet a Hasmoneus családból származó Mátitjáhu robbantott ki, aki megtagadta a bálványimádást és lerombolta az oltárt.

Kezdetben mindössze öt fiával és kevés számú szimpatizánssal folytatta a partizánharcot, de halála után fia: Júda Mákábi vezetésével egyre jobban megerősödtek a felkelők és ante 164-ben Júda nagy

részből kiűzték a szír-görög hadakat, visszaállították a Tóra törvényeit, majd kiszlév hónap huszonötödikén megtisztították a jeruzsálemi Szentélyt és újból felavatták (hanukat hábájit) azt az egy I.ten szolgálatára. E napok, a felavatás napjai lettek aztán ünnepi jellegű napokká a későbbiekben, nem a szír-görögök felett aratott katonai győzelmek napjai, hanem a Szentély felavatásának napjai.

A Talmud így ír hanuka napjairól: "Bölcsseink tanították: kiszlév huszonötödikén kezdődik hanuka nyolc napja, amikor sem böjtölni, sem gyászolni nem szabad. Miért? Mert a pogányok egykor betörték a Szentélybe, megfertőzték a szent olajat. Amikor pedig a Hasmoneusok vezetésével legyőzték őket, nem találtak többet, mint egyetlen olajos korsót, mely a főpap pecsétjével volt lepecsételve. Bár ez csak egy napi olajat tartalmazott, mégis csoda történt és nyolc napon át égett ez az olaj. Esztendőre rá ünneppé avatták e napot és zsoltárszóval, hálaénekekkel magasztalták az Ő.valót" -Sábát 21b.

Valószínűleg azonban a hanuka nyolc napjának megünneplése a szukot ünnepnapjainak pótlását jelentette, hiszen szukot napjaiban avatta fel annak idején Salamon király is a Szentély oltárát, és most is hasonló történt, hiszen az oltárt újból fel kellett avatni.

A hagyomány szerint a pusztai Szentély felavatása is e napokban, kiszlév hónap végén történt az egyiptomi kivonulást követően.

Ismerünk oly vélekedést is, hogy mivel a hanuka napjai a téli napforduló idejére esnek, a Nap egyre növekvő világosságát jelzik a mécsesek, de az utókor inkább azt az értelmezést tette magáévá, hogy az elnyomás sötétségéből, a szabadság világosságába vezető átmenetet szimbolizálják a mécsesek/fények növekvő száma.

Hanuka napjainak szokásai, hagyományai, előírásai sokfélék, igen sokrétűek. A legismertebb talán, hogy az ünnep minden napján fényt (olajmécses/gyertyát) gyújtunk emelkedő sorrendben; tehát az első nap egyet, a második nap kettőt, (...) a nyolcadik napon pedig nyolcat, ama csoda emlékére, hogy az egy napra elegendő olaj nyolc napig (amíg új kőser olajat nem préseltek) égett. Ezt a gyertyatartót, vagy mécses (hanukija) jól látható helyre (ablakba, ajtóba) kell tenni, hogy nyilvánosan hirdesse a csodát, a hanuka csodáját.

A hanukiját nemcsak otthon, a lakásban kell meggyújtani, hanem a zsinagógában is, mert a csoda a jeruzsálemi Szentélyben történt, melyet 70-ben leromboltak a rómaiak és még nem épült újjá, így szerepét (részben) a zsinagóga vette át.

Hanuka napjaiban az étkezések is különböznek a megszokottól, mert többnyire olajban sült ételeket eszünk, emlékezésként az olaj csodájára. Ilyenek a fánk (szufgánijá) és a krumplis hremzli, más néven: latkesz/tócsi/tócsni/lepcsánka (reszelt burgonya liszttel, tojással, fokhagymával, sóval, borssal összekeverve, majd forró olajban kisütve).

Tejes ételeket is szokás fogyasztani, mert egy apokrif könyvben (Tanahon kívüli könyv), a Judit könyvében, leírtak szerint a Betúlia várát ostromló

sereg vezérének, Hollofernésznek, nagyon megtetszett egy zsidó özvegyasszony (egyik verzió szerint Johánának, a főpaprak leánya) és szeretett volna vele hálni. Judit, a város érdekében hajlandónak is mutatkozott, de mielőtt sor kerülhetett volna eme áldozathozatalra, sajtot adott Hollofernésznek enni, hogy megszomjazzék; majd bort itatott vele, amitől elálmosodott és elaludt az ellenséges fővezér. Judit ezt kihasználva levágta Hollofernész fejét, ezzel megmentette városát és népét. E hőstettre való emlékezésül alakult ki a tejes ételek (túrós delkli, túrós palacsinta, túró torta stb.) fogyasztásának a szokása.

A nőkkel, asszonyokkal kapcsolatos az a hagyomány is, miszerint: amíg égnek a hanukija lángjai, addig a nők nem dolgoznak. Az egyik magyarázat szerint ez azért van így, mert az asszonyok nagyban hozzájárultak a szabadságharc sikeréhez, ugyanis ők vették rá férjeiket a felkelésre, a nyílt harcra. A felkelés győzelme vetett véget annak a gyakorlatnak is, mely szerint az esküvő utáni "első éjszaka joga" a szír-görög parancsnoké volt. A Talmud tanúsága szerint ez időben élt Hanna, a hős anyja, kinek hét fiát a szeme láttára ölték meg, de nem volt hajlandó rábírní őket, hogy megszegjék a Tóra előírásait (Talmud, Gitin 57b). Ezen hőstettek miatt is kell pihenniük a nőknek legalább egy fél órát, míg égnek a gyertyák.

A színes gyertyák lobogása mellett a jellegzetes hanukai dalok, énekek (Máoz cur..., Hánérot hálálu...) is emelik ezen estek hangulatát, fokozzák az örömet. A gyerekek örömről is gondoskodni kell ilyenkor, ezt szolgálja a gyerekek megajándékozása, az ekkor adott úgynevezett dmé hanuka (jiddisül: hanukageld), amely adásának több megokolása is ismert. Először is, hogy emlékezetes maradjon e nap, másodsor pedig arra utal, hogy a szabadságharc előtt tilos volt a Tóra tanulása, emiatt a gyerekeknek titokban kellett tanulniuk, így most kapják meg megérdemelt jutalmukat.

A vacsora, éneklés és az ajándékozás után szokás különféle játékokkal is mulattatni az időt. A felnőtteknek ilyenkor (hallgatólagosan!) szabad még kártyázni is. E kártyajáték régebben rendszerint a kvitlizés volt, mely a huszonegyezéshez hasonló szerencsejáték.

Add tovább házikó

A Debreceni Karitatív Testület "Add tovább házikó" megnyitóján vett részt a Rachel Nőegylet, ahol mi is átadtuk ajándékainkat.

Kabbala előadás a nőegyletben

December 14-én, szerdán nőegyleti délutánra Dickmann Tamás kapott meghívást. A téma napjaink divatos problémaköre, a kabbala volt. Az előadó ennek a vallási fogalomnak egy bizonyos részébe, a zsidó szám-misztikába adott bepillantást. Az interaktív előadáson gyakorlatban is hallhattuk és tapasztalhattuk a vallás és az emberi lélek kapcsolatát a kabbala szemszögéből. Nagyon jó és figyelemfelkeltő volt a beszélgetés. Az előadó szakirodalmat is ajánlott az érdeklődőknek.

„Jónak lenni jó”

Adakozással kezdtük az évet. A Széchenyi utcai református egyházban működő nagycsaládos egyesületnek gyűjtöttünk adományokat, amit személyesen vittünk el.

Most a Hanukai ünnep előtt is sok adományt gyűjtöttünk, fogadtunk – köszönet érte mindenkinek. Adományait a nagycsaládosoknak és a hátrányos helyzetűeknek juttatjuk el.

A karitatív testületi tagságunkat, munkánkat külön elismerésben részesítette Debrecen városa. A jövőben is folytatni szeretnénk ezt a sikeres programot.

Nőegyletünk a Karitatív Testülettel kapcsolatépítést és tapasztalatcserét célzó programon vett részt Nagyváradon.

A fotó ebből az alkalomból készült.

Közelgő programjaink

December 28. — Hanukai Ünnepség – a „ZS FAKTOR” fellépése

Január 4. — A születésnaposok ünneplése, köszöntők

Január 11. — dr. Grósz Zsuzsa: Patikai kulisszatitkok című előadása

Január 18. — Dr. Feuermann László, Örkeny II. rész

Január 25. — Dr. Láng Eszter Európai unió II. rész

Február — Kirándulás a Debreceni Casinóba

A Debreceni Bíróság bírái pénteki zsidónegyed bejárása alkalmából a történelmi áttekintést Heller Zsolt segítette, míg a vendéglátás részét a női szerepekről nőegyletünk.

A „ZS” Faktor megkezdte felkészülését, heti próbákkal a Hanuka ünnepére. Szeretettel várjuk az énekelni szerető tagokat. Jelentkezés a titkárságon.

Rachel nőegyletünk kirándulást szervezett a Budapesti Zsidó negyedbe. Sajnáljuk Ágit, Aranka nénit, akik betegség miatt nem tudtak velünk tartatni.

A fagyos reggel ellenére a vonaton, mindenki saját házi készítésű meglepetését kínálta a kiránduló társainak. Velünk utazott Viktor, a kántor jelöltünk is.

Mivel először az Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetemet látogattuk meg, dr. Szántóné Editke a pincétől a padlásig, bemutatta az épületet. Karolina a könyvtár vezetője a könyvritkaságokról tartott bemutatót. Megtanított bennünket az elektronikus könyvtár használatra, olyan ritka kiadványokban kaptunk betekintést, amelyek hétköznapi nem elérhetők.

Egy kis sétával a belvárosi negyedben a Dohány utcai nagy templom, múzeum, kincstár, fotó kiállítás, emlék fal, az ortodoxia megtekintése után megpihentünk egy igazi autentikus kóser cukrászdában. A finom flódnál, kávé, tea elfogyasztása után, ó sétánk az Andrássy út nevezetességeit is érintette.

Az esti vonaton már mindenki a lábait pihentette, de nagyon boldogan búcsúztunk az állomásnál.

Ez úton köszönjük Szántóné Editkének az idegenvezetést, a legközelebbi viszontlátásra.

Boldog pillanatoknak lehettünk részesei, amikor Dávid Oszkárné Lili néni 88. születésnapját, Schwarcz Pista meglátogatását kötöttük össze a Szeretet Kórházban. A születésnapi tortát a hitközség vezetősége, a Nőegylet, Amálka kóser konyhája szállította hozzájuk meglepetésként.

Ahány nyelv annyi ember

A hitközség és a Nőegylet szervezésében angol, héber nyelvtanfolyam indult, kezdők és haladók részére.

Minden kedden, csütörtökön kis diákjaink szókinsüket csiszolják. A tanár úr nagy türelemmel figyeli tanítványait. Kollegánk Levente minden héten új téma köré csoportosítja foglalkozását.

A számítástechnika bugyraiba való elmélyülést, nyolc számítógép segíti.

A diákok tudnak már e-mailt írni, levelezni, híreket olvasni, haladnak, gyakorolnak.

Kívánunk nekik és a tanároknak jó munkát. Köszönjük a lelkiismeretes felkészítést.

Időpontok:

Kedd-Csütörtök: 9:00-11:00, 13:30-15:30

Helyszín: Klubhelyiség

Míg a felnőttek kártyáznak, a gyerekek a trenderlivel (trendelli, szevivon, dreidl) játszanak.

A trenderli egy négy oldalú pörgettyű, melynek oldalain egy-egy betű található.

A betűk a nész gádol hájá sám (Izraelben: a sám helyett po!) szavak első betűi, melyeknek jelentése: nagy csoda történt ott/Izraelben: itt!).

A játékban a héber betűknek ez az értelme:

n - nichts (se betenni, se kivenni nem kell a bankból);

g - ganz (az egész bankot ki lehet venni);

h - halb (a bank felét ki lehet venni);

s - stell ein (be kell tenni a bankba annyit, amennyi már ott van).

Természetesen nem pénzben, hanem cukorban, dióban, mogyoróban szokás játszani e játékot.

A hagyomány szerint ez a játék még a makabeusi időkből ered, ugyanis a Tóra tanulásának betiltása idejében a gyerekek ezt a pörgettyűt vitték magukkal az iskolákba, és ha jöttek a szír-görög katonák akkor gyorsan elővették és elkezdtek játszani, ha pedig elmentek a katonák, akkor tanulták tovább a Tórát. Újabb keletű szokás, hogy hanuka napjaiban bálakat rendeznek, kulturális műsort adnak.

A minden napi 18 áldásban (Smóne eszré) a csodákért köszönetet mondó imabetoldás (Ál hániszim...), hálálkodás szövege a következő: "A csodákért és a megváltásért, a hőstettekért, a segedelmekért és a háborúkért, melyeket viseltél atyáinkért ama napokban ezidő tájban. Mátitjáhu, Johánán fiának, a Hasmoneus főpapnak és fiainak napjaiban midőn föllált Jáván gonosz királysága néped, Izrael ellen, hogy elfelejtse velük Tórát és hogy eltérítse őket akarod törvényeitől; de Te nagy irgalmadban melléd álltál szorongatásuk idejében, perelted

perüket, ítélted ítéletüket, megbosszultad bosszújukat; átadtál hőseket gyengék kezébe, számosakat kevesek kezébe, tisztátalanokat tiszták kezébe, elvetemülteket igazak kezébe, gonoszokat a Tórával foglalkozók kezébe. Magadnak nagy és szent nevet szerezteél világodban és népednek Izráelnek nagy segedelmet és megváltást szerezteél, mint mai napság. Ezután bementek gyermekeid háza csarnokába és kitakarították templomod és kitisztogatták szentélyedet és lámpákat gyújtottak szent pítvaraiddal és meghatározták ezt a nyolc felavatási napot hálálkodásra és dicséretére nagy Nevednek" -Szidur.

Efraim Luntschitznek, e XVII. században élt bölcsnek a gondolatai a hanukijáról még napjainkban is aktuálisak: "Valamikor úgy helyezték el a hanukijákat, hogy kifelé világítsanak; ma úgy helyezték el azokat, hogy befelé világítsanak. Mélységes tanítás rejlik ebben. Olyan nemzedék számára mely erős a hitben így szól az I.tentől eredő parancs: Terjeszd a Tant!

A hitben gyenge nemzedékhez így hangzik az intelem: Őrizd meg a Tant! Valamikor oly erős volt istenhitünk, hogy lelkünk lángja méltán világított kifelé az egész emberiségnek.

Ma, a mi hitben elgyengült nemzedékünk gyűjtsa csak fel a szent lángot a maga otthonában és elégedjék meg azzal, ha saját családját, saját háza táját tölti be a megrendíthetetlen istenhit melege, fénye, ragyogása.

Ritka esemény a világtörténelemben a győztes szabadságharc, különösen ritka a zsidó világtörténelemben. Nem véletlen, hogy a makkabeus hősök emlékünnepe, a hanuka mindmáig az egyik legkedveltebb, legmeghittebb zsidó ünnep világszerte. A tél derekán, amikor az éjszakák a leghosszabbra nyúlnak, apró lángokat gyújtunk, amelyek beragyogják otthonainkat és szíveinket.

Ünnepeink szinte ősi, bibliai korból erednek, messze idők üzenetét hordozzák. Az eltelt évszázadok, évezredek során persze folyamatosan változtak a szokások, a megőrzött lényeg külső megjelenései. Így a hanukát is a különböző korokban más-más módon ünnepelték meg, és ezek a szokások jól kifejezték a történelmi kényszer és a túlélés, a fennmaradás fantasztikus erejét.

„Nész gadol hajá sám” avagy a hanukkai levelek

Csodavárás és fények. Nyolc gyertya, nyolc láng, nyolc jelentés. És mellettük mindig ott van az az egy. Az, ami állandó, és ami táplálja a többi, nyolc napon át. A samesz lángja.

Aki már találkozott a csodával, az többet nem kételkedik a létezésében. Megmarad benne örökre és engedi, hogy táplálja a lelkét élete végéig, ahogy nekem is.

Ha a csodára gondolok, eszembe jut egyik régi, gyermekkori történetem a mikulással. Merthogy hozzám is eljött időnként, ahogy számtalan gyerektársamhoz.

Mint minden gyermek, december 6-án reggel én is izgatottan szaladtam az ablakhoz, hogy megnézzem „járt-e nálunk”. Függetlenül attól, hogy a családi tradíció mást kívánt, nekem is kijárt a piros zacskóba csomagolt ajándék. Persze gyerekfejjel nem gondoltam én azt át, miféle leleményesség kell ahhoz, hogy a bérházunk, hatodik emeleti ablakába, a lakáson belülről elhelyezzen egy csomagot. Volt egy kiöregedett műanyag csizmám, amit előző este kikészítettem az ablakhoz és másnap reggel alig tudtam kifejteni belőle a beleszorult csomagot, amiből boldogan borítottam ki annak hideg tartalmát az ágyamba. És persze, ahogy a többi osztálytársam, úgy én is vittem az ajándék édességet az iskolába. Ígyadtuk egymás tudtára, hogy nálunk is járt.

Nyolc éves voltam, amikor azon a bizonyos decemberi napon csak egy zacskó sajtos tallér volt a csizmában és egy levél. Levél a „Mikulástól”. Sajnos ma már nincs meg, de valami olyasmi volt beleírva, hogy „Kedves Zsoltika ne haragudj, hogy csak ennyi ajándékot tudok adni, de mire hozzád értem, elfogyott minden. Amint tudok, visszajövök hozzád és pótolom az édeséget” csalódott voltam és izgatott. Nem kaptam csomagot, viszont kaptam egy levelet a Téliapótól - merthogy abban az időben ezt a nevet kellett használnunk és persze a karácsony helyett is fenyőünnep volt az iskolában. Nem értettem miért pont nálam történhetett ez.

Reggel hiába mutattam a barátaimnak a mikulás levelét nem hitt nekem senki sem - illet bárki tud írni, még te is - mondták legyintve.

Ma már tudom, hogy akkor, a nagyon beteg nagymamám gondozására kellett figyelnie a

Mikulásnak, de hiába volt minden törekvése, a mi igazi jó Jiddishe Máménk, néhány nap múlva visszaadta a lelkét a Teremtőnek.

Ő volt az én legjobb barátom.

Ott lakott a Hunyadi utcai bérház ötödik emeletén, ahova gyerekkorom legszebb élményei kötnek. Egy ma már furának tűnő, misztikus világot teremtett a számomra. Igen szerény körülmények közt élt, de minden étel, - amit ő készített, - a mai napig megmaradt a számban minden ízével, még akkor is, ha az egy karéj teavajas kenyér volt enyhén megsózva teával vagy a jobb napokon langyos tejjel. Ha tellett, akkor öklömnyi nagyságú, erdélyi töltött káposztát ettünk „zsidósan” elkészítve, vagy csólentet. Akkor azok az alkalmak ünnepszámba mentek. És ezek az ízek kitörölhetetlenül bennem maradtak. Mint ahogy a vele megélt percek emlékei is. Sok időt töltöttem nála. Estéknként hosszú időztem az ablakban és meredten néztem a Kölcsey Művelődési Központ előtt álló hatalmas Lenin szobrot, amint az ég felé nyújtotta a kezét. Ha ezt a kéztartást néztem, nagyszülém megállt mellettem és mindig rosszállóan csóválta a fejét: „hogy lehetett ilyen kézzel feltenni ezt a szerencsétlen szobrot?” Úgy emlékszem minden nap el kellett engem vinnie oda, hogy megnézzük.

Talán az én megnyugtatómra, miszerint az nem is olyan félelmetes nappal, mint ahogy én éjszaka láttam, azokkal a fura fényekkel kivilágítva. Félttem tőle, és időnként álmomban megelevenedett ez a szobor. Pedig a „nagyszoba” kihúzható kanapéján aludtunk együtt nagymamával, aki - miután megfürdtem és elnyúltam a szellőztetéstől hideg lepedőn - egy hatalmas dunyhát dobott rám, ami alatt másnap reggelig megmozdulni sem bírtam.

Estéknként, elalváskor mindig mesélt nekem egy székel királyról, akinek a tettei igen hősiességek voltak. És akkor éjjelente megelevenedtek a Királyhágó és a Havasok hegyei, átléptünk rajtuk, el Máramaros mesészerű világába, majd onnan túl, teljesen a Fogarasi Havasokig.

Bár nagymamám egyszerűen élt, mégis tudatosan nevelt arra, hogy érdeklődjek a művészetek iránt. Hetente két-három alkalommal átsétált velem a Déri Múzeumba. Pár perc járásra volt a bérháztól, és minden alkalommal aprólékosan végignéztük az összes tárlatot. Mint a Munkácsy, Krisztus Pilátus előtt című képe előtt, ahol állandóan megkérdezte tőlem a teremőrnéni, hogy - na kisfiú megtudod mondani hol van a lovas elrejtve?

Szerettem a múzeumba járni, tetszettek a régi használati tárgyak és bútorok, na és a festmények.

Ráhel Klubja

Tisztelegve a hagyományok előtt, 2013 őszén újjászerveződött a Debreceni Zsidó Hitközség keretein belül működő nőegylet és Ráhel Klubja néven folytatja tevékenységét.

Közösségünk magját az 1970-es évek óta egymással baráti kapcsolatban álló hölgyek és az időközben hozzájuk csapódott új tagok alkotják. Tagjaink többnyire hasonló érdeklődési körű és korú, többségük még a szülői házból hozták magukkal a zsidó szokásokat és az ezekhez kapcsolódó gasztronómiai és egyéb hagyományokat.

Tagjaink a hatvanas - hetvenes években ismerkedtek meg a Hitközség kulturális rendezvényein, melyeket nosztalgikus beszélgetések során idéznek meg, még napjainkban is.

A Nőegylet célja, hogy a régi nagy elődök nyomdokain járva, folytassa a már megkezdett utat és újabb tevékenységi körökkel bővülve hasznos és szórakoztató elfoglaltságot nyújtson tagjainak. Amellett, hogy a Hitközséggel szorosan együttműködve tevékenyen részt veszünk a kulturális és vallási programok szervezésében, előkészítésében, rendszeres programokkal várjuk meglévő és leendő tagjainkat. Lehetőséget biztosítunk angol és héber nyelvtanulásra, számítástechnikai ismeretek elsajátítására, kézimunkázásra, tornára, a tagok szívesen kártyáznak és folyamatosan bővítjük a klub könyvtárát is. Rendszeresen látogatjuk meg a közösség azon tagjait, akik koruknál fogva vagy betegség miatt már nem tudnak személyesen részt venni a programokon.

Fontosnak tartjuk a kirándulásokat is, melyek során szomszédos vagy távolabbi hitközségeket keresünk fel határon innen és túl tapasztalatcsere céljával, az általunk szervezett utazásokra a közösség minden tagját szívesen látjuk.

Havi rendszerességgel hívunk meg előadókat, akik a zsidó valláshoz és kultúrához kapcsolódó előadásokat tartanak, de szervezünk orvosi és a közösséget érdeklő más témákat érintő tematikus délutánokat is.

Terveink között szerepel egy zenei könyvtár kialakítása és egy operabaráti kör létrehozása.

Ezek mellett tagjaink számára életvezetési, gasztronómiai, zsidó vallási és kegyeleti kérdésekben is segítséget nyújtunk.

„Mivel régi barátok vagyunk, ismerjük egymás családját. A gyerekek felnőttek, de ők is megélhették általunk az összetartozás élményét. Sajnos a fiatalokat a tanulás és a családalapítás elszólította Debrecenből, de mi szülők összetartunk. Ezért szerveztük újjá a Nőegyletet, ahová szeretettel várjuk az érdeklődőket.”

Találkozóink helyszíne a Hitközség klubhelyisége, időpontja minden szerdán 14:00-17:00

Zsúfolt hetek után egy kis énekkari próba és kikapcsolódás

Dr. Feuermann László alelnök úr a rendkívüli irodalom órát Örkény Egyperceseivel indította, több művet is felolvasott, elemzett velünk, az előadás után úgy éreztük elővesszük a kötetet és belelapozunk.

A következő héten dr. Láng Eszter az Európai Unióról tartott előadást, annak fontosságára, alakulására tért ki. Mindkét előadás folytatódik, a közönség aktivitására tekintettel több részben fogunk még a témákkal foglalkozni.

A kikapcsolódást a Debreceni Dixieland Jazz Band Klezmer koncertje színesítette. Nőegyletünk a vendégek fogadásánál, segédkezett.

Sátoros ünnep Debrecenben

Negyedik évfolyamát kezdte meg Tisri 17. napján (október 19-én) Holomaid (félünnepen) első napján a Debreceni Zsidó Hitközség székházában a Zsidó Szabadegyetem.

Folytattuk az ünnepeinket bemutató szabadegyetemi előadásainkat, melyek részei az elsősorban kulturális és történelmi témájú sorozatnak.

Kultúrtermünkben kezdődött a program, mivel a népes hallgatóság a sátorban nem fért volna el. Először zárandók ünnepeinkről kaptunk képet Dr. Asher Ehrenfeld örökös debreceni főrabbitól. Ezután a „sátoros ünnep”, a Szukot, a legmozgalmasabb, leglátványosabb ünnepünk történelmi háttéréről és szokásairól hallhattunk bővebben az a főleg Izraelben élő előadó-rabbinktól. Érdekes volt hallani az izraeli - jelenlegi sátorépítési szokásokról. Stílszerűen a kínálás az udvaron lévő sátorban történt, valóságban is szemléltettük a korábban elhangzottakat, természetesen nem maradt el az Etroggal (citrus) és a Lulavval, (pálmaág), az ünnep kellékeivel való megismerkedés sem!

Vallási hovatartozástól függetlenül mindenki számára érdekes volt délutáni programunk.

Folytatódott Szabadegyetemünk november 20-án vasárnap. Közel 50 főnyi közönségnek tartott előadást Friedmann Sándor tudományos munkatárs az ORZSE-ről Az előadás címe volt : “A cipő megjelenése a kultúrában és az emlékezésben”. Heidegger- Meyer Schapiró-Derrida vitáról Van Gogh cipője kapcsán, aztán Anna Margit és Ország Lili cipőiről, a Messiásról és végül a Duna-parti cipőkről hallhattunk. A közönséget is bevonta az előadó a művek elemzésébe. Nagyon kreatívak voltak.

2 órakor kezdődött a program, 4 órakor az imádkozás miatt kellett abbahagynunk. Utána kávé mellett folyt a beszélgetés. Örömmünkre szolgált, hogy a törzsközönség már újabb érdeklődővel is kiegészült.

A legközelebbi programunk

2017. január 15. (vasárnap) 14 óra

Fekete László a Dohány utcai zsinagóga főkántora:

Dallamaink nyomában

Koncert és előadás a zsidó zenéről

Ma már tudom, hogy a nagymamám szeretettette meg velem ezt a világot és így lettem én néprajzkutató.

Napokkal később, a sajtos talléros eset után, egyik reggel, egy hatalmas mikulás csomag volt az ablakomban. Aznap én is büszkén vihettem csokoládét a szövet szalvétába csomagolt tizórai mellé, és értetlenül néztek a többiek, hogy tudtam takarékoskodni az édességgel, amikor nekik mind rég elfogyott.

Nagymamám, akkor már nem élt. Helyette csak a csend volt. Hosszú időre befészkelte magát az otthonunkba, a szobákban letakart tükrök és üvegek közé.

Ma már tudom, az igazi ajándék és az igazi meglepetés nem akkor jön, amikor várjuk.

A csodának nincs tulajdonsága. Nem lehet nagy vagy kicsi. A csodának csak ideje és felismerhetősége van. Ha jön, akkor váratlanul. És megtanít bennünket arra, hogy amit értéknek tarthatunk, azt ne keressük, hisz ott van bennünk, az emlékeinkben. Mint egykor, a nagyszülémmel töltött pillanatokban.

„Nész gadol hajá sám”, nagy csoda történt ott.

Hanukka idején minden „kis zsidócska” várja a csodát. Sokszor nem is gondolunk arra, hogy azok az apró történetek, mozdulatok, amelyek kísérik a napjainkat, azok rejtik a csodákat. Csak évek múltán derül ki számunkra, hogy az a már elfeledett pillanat, milyen értékkel is bír számunkra. Hanukka idején mindenki számít a csodára, de nem is gondolja, hogy az ott rejtőzik abban a nyolc napban, a várakozásban, egy váratlan találkozásban, egy eseményben, egy emberi hangban, egy pillantásban.

Ezek, üzenetek számunkra. Az emberi megmaradás üzenetei.

Így lesz a mi világunk egyedi és különleges.

Azoktól az ízeiktől, amiket a nagyszüleink tápláltak az emlékeinkbe.

A hangoktól, melyeket olykor újra hallunk, amik felidéznek a beszélgetések különös hangulatát, a szeretett ember szavait.

Az illatoktól, amelyeket életünk végéig keresünk, mert olyan, mint szüleink, vagy nagyszüleink otthonában, olyan illat nincs máshol.

Ezek keresése során gondolatban elutazunk abba a világba, ahonnan őseink érkeztek, és amely földből táplálták a létezésünk gyökereit, ahol számtalan csoda megtörtént.

Azokban a napokban, amikor meggyújtjuk a hanukkia lángjait, ezeket a csodákat hívjuk életre.

1, Levél, a lélekért

Amikor a zsidó ember felkészül az újév fogadására, a Tsuvá, a tíz bűnbánó nap alkalmat ad számára, hogy az elmúlt esztendő történéseit a lelkében helyére tudja tenni. Majd azokat követi a Jom Kipur és a Szukkot, és a Szimchat Tóra, mely ünnepek alkalmával szintén a várakozással és a zsidóságuk számára fontos jelentések megerősítésével teli időszakot élnek meg. Így eljutunk lassan az év leghosszabb estéjéhez, jelezi számukra az idő, hogy a magukba fordulással, valami újnak az időszaka következik. A Hanukka nyolc napja ettől többet ad. Itt teljesedik be az a hold hónapnyi idő, melyet a zsidó ember a lelkében, az ünnepeknek és ezzel együtt a várakozásnak szentel.

Ez a várakozás párhuzamba vonható a keresztény várakozási idővel, ami az Advent négy hetét jelenti. A várakozás itt is az emberi lélek kiteljesedésének időszakát jelöli. A négy hétnyi idő lerövidíti szimbolikusan az évet és a négy évszak jelentésével újra tanítja nekünk az elmúlt időszak eseményeit, és azok tanulságait, mely tanulás mentén eljutunk a várakozás végéhez, a hanukkai üzenet, a fény beteljesedéséhez.

Idő az időben. Így teszi számunkra láthatóvá a mulandóság szépségét.

2, Levél, a hitért

Van, ami nélkül az emberi létezés alaptalan. A fundamentum nélküliségében lebegőnek, talajtalannak tűnik. Ez az állapot beburkolja, és nem engedi, hogy megélhesse azokat a csodákat, amelyek teljessé tehetnék az életét. A zsidó ember tudja, az elrendelését csak a megteremtésében és annak teljessé tételében tudja véghezvinni. Ehhez pedig szüksége van a hitre. Hitre, amely megerősíti abban, hogy létezik egy olyan erő felette, ami ha nem megy szembe ezzel az akarattal nem engedi, hogy a léte céltalan és üres legyen.

Ez, csak a belső világ letisztultságával lehetséges.

3, Levél, a Mózesi-sorshoz

Több száz évvel ezelőtt, az ember sokkal közelebb állt a természethez. Abban kereste a helyét, és abban próbálta meghatározni azt a jelentéstartalmat, amiért teremtetett. A zsidó ember tudja, hogy sorsa megannyi megpróbáltatással telve nem más, mint az a sors, melyet Mózes hagyott örökül a zsidókra.

Egy gyermek, aki úgy nevelkedik, hogy nincs tisztában a származásával, majd hosszú és embert próbáló időszak alatt az őt érő történések alapján letisztul benne az ősei eredete, és a Teremtő jelenéseivel is találkozással megerősödik az identitástudata, a Mindenható támogatásával kivezeti népét Egyiptomból. Nem tehetné ezt meg, ha nincs a hite és nem segítik őt a Teremtő csodái. A Parancsolatok, az I-teni kinyilatkoztatások terhével negyven év vándorlást, negyven év útkeresést követően nem léphetett be az Ígéret-földjére.

A Mózesi-sors, mint identitás-örökség jelenléte, mind a mai napig megtapasztalható a zsidó lét kapcsán. Sok esetben nem is tud kiteljesedni. Mintha az Örökkévaló arra a sorsra íratna volna a zsidókat, ami a folyamatos zsidóságtudat keresése és annak megtartása lenne. Nem is gondolnánk, hogy Mózes akkori dilemmája, ami a hovatarozás kérdését veti fel, a ma emberének alapvető kérdése lesz, függetlenül attól, hogy valaki zsidó vagy nem. Új feladata van a ma zsidó emberének, hogy a benne rejlő mózesi gyökereket táplálva kinyithassa a számára megadatott zsidó értékeket.

4, Levél a Hagyományhoz

Ez az egyik olyan fogalom, amely megtartja az zsidót abbéli mivoltában, ami zsidóként választja meg másoktól.

Hagyományról beszélni akkor lehetséges, ha azt élővé tesszük és műveljük. Amit nem élünk meg, abból nem lehet hagyomány. (2016. *Debrecen, Bihari Nagy Éva*).

A zsidó ember napjait, a hitbéli hagyományok ápolása és megélése, valamint a számára átörökölt hagyományok megélése teszi ki. Ezekre építi imáit, ezek alkotják napirendjét. Ezek szerint házasodik, tanul, étkezik és viszonyul embertársaihoz. A zsidóság elveszne a hagyománya nélkül.

Az európai zsidóság azért is kuriózum a világ más tájékán élő zsidók számára, mert az európai hagyományok azokból a gyökerekből merítenek, amelyek a vészidőszakot megelőző társadalmi autonómiában volt képes a nemzetiségi jegyek megerősítésére. Ez teszi különlegessé mindenki más számára. Hiszen olyan hagyomány elemeket tud, amit az Európából való elvándorlás során, az utána következő generációk elhagytak, és leginkább a vallási hagyományokra támaszkodva próbálták életben tartani zsidóságukat. Hanukka lángja emlékezteti a zsidókat arra, hogy egy vészterhes időszak után megmaradhat minden öröksége, amiből táplálkozva újra élheti az identitását.

5, Levél a Szeretethez

Talán alapja mindennek. Talán e nélkül nem is lehetséges semmi sem.

Talán az életben maradáshoz is erre van szükség. Az egyik emberi érzés, aminek eredetiségét sikerült megőrizni 5777 éven át. Talán ez az egyetlen viszonya az embernek a megmagyarázhatatlannal, ami képes, újra és újra építeni önmagát. Ebben rejlik az egyedisége. Újra nevelődik, újra épül az emberben, mint gondozatlan kertben a növény. Elburjánzik és ösztönösen foglalja el a maga számára fontos teret. Úgy terjed el az emberben is. ha egyszer megveti lábát, hiába is akarják kiirtani, újra növekszik. Ha gyökérről nem is tud hajtást eresztetni, megteszi a mélyen a földben megpihenő magokból.

6, Levél a Felszenteléshez

Júda Makkabi tette után számos kérdés merül fel. Az, ami a zsidó ember számára szent és sérthetetlen volt, annak szentségét visszakaphatja-e? Van-e út, ami elvezet ahhoz, hogy a hitének tartott kőfalakra újra úgy tekinthessen, mint korábban. Nem is gondolja, hogy ez ő magát szimbolizálja. Hiszen élete során számtalanszor kerül olyan helyzetbe, ami szembe megy a Teremtő tanításaival, azzal az öröklött hittel, ami erkölcsi kereteibe nem fér bele az ő cselekedete. Hanukka megmutatja, hinnie kell abban, hogy az általa bejárt téves utak valójában nem tévesek, hanem megmutatják számára azokat a fokozatokat, amelyek mentén megerősödhet benne: a felszentelés, igenis létezik.

... folytatás a Kulturális sarokban 15. o.

Tájékoztatjuk Önöket, hogy a **debreceni zsidó temető elérhető az interneten keresztül.**

Az adatbázisban név alapján lehet keresni, a **sírokról készült fotók is megtalálhatók.**

Link címe:
zsidotemeto.debrecen.erda.hu

Temető nyitva tartása:

Hétfőtől—csütörtökig: 7,00—15,00
Pénteken: 8,00—12,00
Vasárnap: 9,00—13,00

Szombaton, zsidó és keresztény ünnepnapokon zárva tart.

Sürgős esetben hívható telefonszámok:
06-52-415-861, 06-20-483-2761,
06-30-846-1703, 06-20-512-4672

Nyulasi András és családja új terítőt adományozott a zsidó temető részére.

Gyász hírek

Az örömteli események mellett szomorú híreink is vannak.

Dr. Winkler Marianna hittestvérünk tragikus hirtelenséggel elhunyt. Családtagjai, barátai, volt munkatársai kísérték örök nyugalomra. Fehér Tamás, a régi barát idézte fel az elhunyt jószágos életét. A gyászimákat Éliás Viktor kántorjelölt énekelte. Nyugodjon békében!

Solymosi Imrénét (Szara bat Avruham) népes családja gyászolja. Markovics Zsolt főrabbi gyászbeszéde és Éliás Viktor kántorjelölt imádkozása mellett ősi szabályaink szerint helyeztük örök nyugalomra halottunkat. A négy gyermek és számos unoka folytatja az elhunyt áldásos életét.

Sok szeretettel meghívjuk Önt és kedves családját 2016. december 28-án (szerda) 15,30 h-kor kezdődő **Chanukai** ünnepségünkre

Chanukai fények Debrecenben

Részletes program

15,30—Minchá, Máriv

16,00—Ünnepi gyertyagyújtás a DZSH kultúrtermében, közreműködik **Éliás Viktor**-kántorjelölt

16,15—Csokonai Színház művészeinek előadásában:

Nekem a feleségem gyanús
vidám műsor Karinthy Frigyes műve nyomán

Közreműködik:
Garay-Nagy Tamás
Hajdú Péter

17,30—Zs” Faktor - a Rachel Nőegylet kórusának „Don Corleone nyomában” című műsora

Öt perc humor:
**„Még van kóser olaj 2016-ban is!
Csak keresni kell!”**

Minden kedves vendégünket a hagyományos chanukai fánkkal várjuk!

A chanukai programra a hitközség székházának kultúrtermében kerül sor.

18,30—Nyilvános gyertyagyújtás a Bajcsy-Zs. és Piac utca sarkán

Lehetőség lesz fánk különlegességek kóstolására, valamint zenés-énekes-táncos mulatságra.

Részvételi szándékukat kérjük jelezzék legkésőbb december 23-ig!

Látogatás a debreceni Zsinagógákban

December 7-én délután bírósági dolgozók, nyugdíjasok és hozzátartozók 39 fős csoportja látogatta meg a két debreceni zsinagógát. Tavaly mindkettőt felújították.

Először a Pásti utcai épületet néztük meg, ahol a Zsidó Hitközség Elnöke, **Horovitz Tamás** köszöntött bennünket. Elmondta, hogy a háború előtt 12000 zsidó ember élt Debrecenben, kb. 6000 élte túl a borzalmakat, mára kb. ezren maradtak. A látogatás során **Kreisler Gábor** és felesége, **Dr.**

Grósz Zsuzsanna volt a kísérőnk.

A Pásti utcai ortodox zsinagóga díszesebb, belül eredeti színekre festették, a csillárok is az eredeti mintájára készültek. Ott megnéztük a Tóratartó szekrényt, a Tóra olvasó állványt, melynek alján kerekék vannak, így középre húzható. A férfiak lent imádkoznak, a földszinten, a nők az emeleten, ahol a mellvéd felett farács helyezkedik el, így láthatnak le a nők. A Pásti utcai épületet imádkozásra kevésbé használják, koncertek, előadások, filmvetítések helyszínévé vált. A közösség rabbija Izraelben él.

Az épületegyütteshez a kóser vágoda, (ahol csak a sakter, a rituális vágás végrehajtására jogosult személy végezhet a vágást, manapság a szakember Bécsből jön, mivel Magyarországon nem található, ilyen fajta képzés sincs), valamint a kisméretű imaterem tartozik. Az imateremben megnéztük a Tórát, amelyet nem lehet megérinteni, hogy ne zsirosodjon el, a felolvasó Tóramutató pálcával

kíséri a szöveget. A pincében rituális fürdő maradványa az esővízgyűjtővel (az esővizet használták fürdésre) található.

Megtudtuk, hogy bizonyos imához legalább tíz férfi kell (a fiúgyermek tizenhárom éves korától számít nagykorúnak). A férfiak tanítják, oktatják a gyermekeket, emiatt a gyermekek szorosabban kötődnek édesapjukhoz. Szombaton nem szabad dolgozniuk, főzni, mosogatni, még utazni sem, kivéve a hajót, ha az utazás a szombat bemenetele előtt megkezdődött.

Saját bíróságuk van polgári ügyekben, amely három tanult emberből áll és bűnnek számít polgári ügyekben rendes bírósághoz fordulni. Zsuzsanna asszony mesélt nekünk szokásaikról, étkezésükről. Kiderült, hogy az eltérő vallású házaspár halála után nem nyugodhat együtt.

Miután megnéztünk minden épületet a Pásti utcában, átsétáltunk a Kápolnás utcai zsinagógába, amelyben 600 ember fér el.

Az épület belülről kevésbé díszes, mégis barátságosabb, az ülések fából vannak. A nagy ünnepeken történő imádkozás ma már itt történik. A nők az emeleten a mellvéd felett dróttal vannak elválasztva (olyan, mint a kerítés). Megtudtuk azt is, hogy idősök klubját is működtetnek, a férfiaknak kártya napjuk van és lehetőségük van számítógépes tanfolyamon is részt venni, sőt angol nyelvtanulás is folyik. A felújítás során zárandokszállítás kialakítására is sor került. A végül több mint kétórásra sikerült látogatás után megköszöntük a Kreisler házaspár türelmét, lelkes túravezetését.

Vargáné dr. Tóth Zsuzsanna

Ilyen volt a Chanuka 5776-ban

2015. december 13-án a Debreceni Zsidó Hitközség Chanukai megemlékezésén került sor a 8. gyertya meggyújtására. Az előző 7 napon a zsinagógában (Bét chamidrash) keltek életre a lángok.

Székház kultúrtermében Fehér Tamás előjáró gyújtotta meg a chanuka lángokat. Az ilyenkor szokásos imákat és dallamokat Éliás Viktor tolmácsolásában hallhattuk a „ZS”-faktor kíséretével. A közönség éneklése még családiasabbá tette ezt a momentumot.

A rendezvényt megtisztelte jelenlétével Mordechaj Waller, Izrael államának magyarországi konzulja és Felesége, akik az egész estig tartó rendezvényen részt vettek.

A délután házigazdája Fehér Tamás volt, aki nélkül rendezvény a kultúrtermünkben nem történik Debrecenben. Megemlékezett a Makkabeusok szír görögök feletti győzelméről, a jeruzsálemi szentély megtisztításáról és újjraavatatásáról, valamint a nyolc napon át égő mécses csodájáról.

A főműsort a Sabbathsong Klezmer Band adta. A közönségnek nem volt ismeretlen az együttes, szerepeltek már ezen a színpadon. A zenei élményhez, amiben részesültünk, az is hozzájárult, hogy a Band tagjai egytől egyig kiváló muzsikuskok. A chászid, jiddis, izraeli dalok, óra, arabos hatás, jazz (szólók, improvizációk), mindezt tökéletes egységbe kovácsolták. Nem maradt el a „Yidishe mame” sem az együttes énekese, Masa Anita tolmácsolásában. Természetesen a megérdemelt taps sem

maradhatott el, mellyel a lelkes közönség köszönte meg ezt a hangulatos műsort.

Kovács László, „Izraeli villanások” című kiállításának megnyitása követte a zenei programot. A képek készítője a Magyar-Izraeli Baráti Társaságok és Körök Országos Szövetsége elnöke, a hitközség régi barátja. A kiállítást Weisz György újságíró nyitotta meg. A fotó művész munkássága mellett megemlékezett Sárika néniről, aki az egykori chanukai és purimi ünnepségekre tanította be a gyerekeket. Kovács László alapos ismerője Izraelnek, a képeken villanásokat láthatunk a Szentföld vallási és turisztikai életéből.

A szemet gyönyörködtető felvételek után ismét a hallásunkat edzette a DZSH Rahel Nőegyletéből alakult „ZS-faktor”kórusának programja.

A „művészeket”már a purimi műsor keretében megismerte a közönség. A repertoár bővült, a chanukai dallamok sem maradhattak el. Az egyre profibbá váló kórust Kreislerné dr. Grósz Zsuzsanna, a DZSH alelnöke kísérte. Az ismert héber, yidish és izraeli dalok többségét a hallgatóság is örömmel énekelte. A női kart Éliás Viktor, az állandó meghívott szólistánk egészítette ki.

Ezután egy programon kívüli esemény történt. Kreisler Sándornét, Ibi nénit köszöntötte 85. születésnapja alkalmából a Rahel nőegylet elnöke: Hidasi Kati, aki hosszú, egészséges életet kívánt az ünnepeltnek. A tűzijátékkal díszített tortát és a csodálatos virágcsokrot örömkönnyekkel fogadta a születésnapos.

Grósz Zsuzsanna és Kreisler Gábor vidám jelenete következett, melynek apropójául a chanukai történet szolgált. Próbálták beleszőni napjaink híreit a csodás emlékezésbe.

Ezt követően a közönség átvonult a Bajcsy Zsilinszky és Piac utcák sarkára, ahol nyilvános gyertyagyújtás történt. Dr. Barcsa Lajos, Debrecen város alpolgármestere, Mordechaj Waller konzul, a hitközégi vezetők és tagok gyújtották meg a lángokat. A zenét e helyen is a Sabbathsong Klezmer Band szolgáltatta. A város lakói, az itt tanuló izraeli diákok is velünk együtt ünnepeltek, táncoltak. Nem maradhatott el a fánk, a tea, a forralt bor sem. A hideget a jó hangulat legyőzte az estébe nyúló vidám rendezvényen, mely testet, lelket egyaránt melegengetett.

Nagyon jól elfértek cívis városunkban chanukai fények az adventi gyertyák szomszédságában.

Simon Peresz sírkőavatása

Benjamin Netanjahu miniszterelnök, Reuven Rivlin államelnök, a Peresz család és barátok jelenlétében zajlott Simon Peresz, Izrael kilencedik elnökének sírkőavatása.

“Ünnepélyes és mély szomorúság vett körül minket az elmúlt harminc napban, hogy már nem vagy velünk, Simon. Mióta elhagyta minket, történetek kerültek napvilágra rólad és tetteidről. Újra és újra elmesélésre került szereped az ország alapításában.” – kezdte a megemlékezést Rivlin elnök.

Netanjahu beszédében felidézte első dimonai élményét: “Amikor tiszt voltam éjjel-nappal járőrözni az országban. Egy este Dimonához értünk, ahol azt mondták nekünk, hogy “Nem léphetitek át ezt a vonalat”. Beletelt néhány évtizedbe, mire végül bemehettem a dimonai reaktorba. Az egyetlen ok, hogy létrejöhett, Simon Peresz volt. Kérvényt nyújtottam, hogy a nukleáris kutatóintézetet Simon Pereszről nevezzék el.

A család kérésére üzeneteket véstek a sírkőbe. Az egyik oldalán Izrael első miniszterelnökétől, David Ben Guriontól szerepel egy idézet: *A szellemi jellemvonás és Izrael belső ereje a fő tényezője jövőbeli biztonságunknak és helyünknek a világban.* A másik oldalon egy passzus Ézsaiás 2.4 könyvéből: „ők pedig kardjaikat ekevaszákká, kovácsolják, és lándzsáikat szőlőmetsző késekké.

Nemzet nemzet ellen kardot nem emel, és nem tanul többé hadviselést.”

Chaim Nahman Bialik héber-jiddis költőtől is olvasható egy részlet, *Halálom után* című verséből: *Még egy dala volt... És most látni, hogy a dal elpusztult, a dala elveszett, eltűnt örökre.*

A sírkőn található felirat:

Az államalapító atyák egyike volt, melyet egész életében szolgált

Simon Peresz politikai szerepkörei: államelnök, miniszterelnök, honvédelmi miniszter, külügyminiszter és pénzügyminiszter. Végül a sírfelirat tiszteleg a legjelentősebb munkái előtt, kiemelve azokat, amelyek Izrael biztonságának megalapozásához kötődnek, beleértve a dimonai reaktort.

A család kérésre Simon Pereszre leginkább jellemző tulajdonságai kerültek a sírkőre:

Államférfi, könyv, költészet és művészet imádó, Nobel-díjas, látnok és pragmatista.

Forrás Uj Kelet live

Kis izraeli győzelem az ENSZ-ben

Egy relatív ritka, pozitív lépést tett az ENSZ Izrael felé: a szervezet a halál és vegetáriánus ételek mellett most már kóser opciót is kínál.

Danny Danon, Izrael ENSZ nagykövete szorgalmazta a kóser ételek bevezetését az ENSZ főtitkárnak, Ban Ki-monnak benyújtott petíciójában. A kérelem szerint az ENSZ részéről az lenne a megfelelő hozzáállás, ha gondolnának az étkezési törvényeket betartó zsidókra is, különösen annak fényében, hogy halál és vegetáriánus opció már szerepel a nemzetközi szervezet étlapján.

Danon állítása szerint az ENSZ nem biztosítja az ENSZ-ben dolgozó vagy odalátogató zsidó diplomaták számára a megfelelő ételválasztási lehetőséget.

Azt is hangsúlyozta, hogy a kóser étkezés sok zsidó számára alapvető dolog, és ezt az ENSZ-nek tiszteletben kellene tartania, csakúgy, mint más vallású emberek esetében.

Forrás: ujkelet.live Ziva David

A Budapest Hegedűs Gyula körzet látogatása Debrecenben

Vendégek voltak november 15-én Hitközségünknel. A budapesti Hegedűs Gyula utcai körzet (régábbi nevén Csáky) romániai határ menti közösségeket, zsinagógákat látogatott meg, hazafelé egy rövid időre megálltak Debrecenben. Technikai okok miatt nem sok idejük maradt a hitközségünk megtekintésére. Röviden bemutatta **Horovitz Tamás** elnökünk a Kápolnás és a Pásti utcai zsinagógákat a **Prof. Dr. Schöner Alfréd** főrabbi által vezetett csoportnak. Annyira siettek, hogy a hitközségi konyha által készített ételeket becsomagolva vitték el.

Ízelítőt láttak zsinagógáinkból és intézményeinkből. A főrabbi úr és felesége elismerésüket fejezték ki a látottakért a népes csoport nevében. Megígérték, hogy visszajönnek, úgy gondolják, érdemes hosszabban elidőzni a Debreceni Zsidó Hitközségnél. Gondoljuk, hogy ez meg is fog valósulni, ugyanis a Hegedűs Gyula utcai templom körzet egy kirándulást szerető közösség. Mi Szeretettel várjuk őket is!

A Debreceni Rotary Club látogatása

A Rotary a világ egyik legnagyobb létszámú és tekintélyű civil szervezete. Debrecenben is működik helyi szervezetük. Régen van kapcsolatuk a hitközségünkkel, melyet november 22-én meglátogattak.

Horovitz Tamás elnök az előjáróság tagjai segítségével mutatta a megújult zsidó negyedet. A Pásti utcai Zsinagóga, a kóser vágoda, a régi mikve, a Kápolnás utcai Zsinagóga került megismerésre. Nagy figyelemmel kísérték az ismertetőket, nagyon jó kérdéseket tettek fel, felkészültek vol-tak hallgatók. A szemlélődés után következett a finom kóser vacsora, finom kóser borok kíséretében. Horovitz Tamás hitközségi elnök köszöntötte a közel 40 fős klubtagságot. **László Miklós**, a szervezet elnöke köszönetet mondott és elismerését fejezte ki a látottakért és a fogadtatásért. **Csiszár Mihálynak**, a szervezet titkárnak, valamint a hitközség munkatársainak is köszönhető ez a sikeres találkozó.

Külön örömünkre szolgált, hogy nem első alkalommal jártak nálunk, sok régi ismerőst köszönthettünk soraikban. Késő estébe nyúló beszélgetéssel fejeződött be a találkozó. Az emberek közötti kapcsolat, a barátság az ő szervezetük, és a hitközség számára is fontos, ez is közös pont közöttünk

Pozsonyban jártunk

Szlovákiával, ezen belül Pozsonnyal már régi kapcsolata van a Debreceni Zsidó Hitközségnek. A debreceni határon túli hitközségek találkozájának résztvevőjeként ismeretségek alakultak ki. Tudtuk, hogy nagyszerű múzeumaik vannak. Ismét a látókörünkbe került a szlovákiai főváros zsidó öröksége.

A Közép és Kelet-európai Zsidó Hitközségek és Szervezetek Egyesülete, melynek alapító tagja a Debreceni Zsidó Hitközség, terve a Kárpát-Medence zsidó hagyományainak bemutatása debreceni központtal. Ehhez elkezdődött a szakmai információk összegyűjtése. A Debreceni Zsidó Hitközség a programba bevonta a Debreceni Egyetem oktatási szakértőit, akik már régen végzik hallgatók ehhez kapcsolódó képzését. **Horovitz Tamás**, a Közép- és Kelet-európai Zsidó Hitközségek és Szervezetek Egyesülete és DZSH elnöke, valamint **Dr. Forisek Péter**, a Debreceni Egyetem BTK dékán helyettese vezetésével egy kisebb csoport gyűjtött tapasztalatokat. A Chatam Szofer Rabbi szelleme által határolt várost nem lehetett kihagyni.

A zsidó utcában lévő Zsidó Kultúra Múzeumban kezdődött az információgyűjtés. Viera Kameniecka magyar nyelvű idegenvezetése mellett ismertük meg a történelmi múltú intézményt. Ez egy állami fenntartású, zsidó kegytárgyakat és emlékeket bemutató kincsesbánya.

Találkoztunk Prof. Dr. Pavol Mestan Igazgató úrral is, aki saját maga gondoskodik a tárgyak összegyűjtéséről, elsősorban felvásárlással. Az ünnepeinket jól megismerhetik a látogatók. A gyermekeket foglalkoztató szoba is a vallási események szemléletes megismerését szolgálja. A Chatam Szofer emlékhely meglátogatása nem maradt ki, mely a pozsonyi zsidó közösség attraktív emlékműve. Emlékmécses is gyűjtöttük, a kvitli bedobása sem maradt el. A mincha imát egy amerikai csoporttal együtt mondtuk el az ott lévő zsinagógában. A város méltó részén helyezte el a világhírű tudós rabbi, és az Őt körülvevő rabbik nyughelyét. Ők a mi példaképeink. Megnéztük az ortodox zsinagógát, melyet télen nem használnak. Ez az utolsó itteni fenntartott zsinagóga. Az innovatív vasbeton konstrukcióval ellátott kubista zsinagóga, és az emeleti kiállítóhely csak részlegesen volt berendezve, de így is érzékelhető volt az egykori hitélet.

Az atmoszféra, a megtekintett kegytárgyak sokasága, a szokásos kelet-európai hitközségek-nél jelentkező fennmaradásért küzdés tapasztalatait a későbbiekben tudjuk hasznosítani a projekt tervezésénél. Reméljük, hogy a pozsonyiak is fogják gazdagítani a nálunk létrehozandó emlékközpontot.

Egy napot töltöttünk a közel 500 kilométerre fekvő Pozsonyban, szó szerint HIT-TESTVÉREINKNÉL időztünk 2016. november 21-én.

Chatam Szofer Rabbi sírjánál

Sharansky: a zsidó indentitás határainak átértékelése időszerű

Az Izraeli Demokrácia Intézetben múlt héten kiemelkedő közéleti, vallási vezetők és tudósok jelenlétében rendezett konferencián Natan Sharansky, a Zsidó Ügynökség elnöke a rendezvény fő témája kapcsán kiemelte a zsidó identitás határainak átértékelését. Sharansky szerint hiba, hogy Izrael nem vállalja a párbeszédet a diaszpórában élő zsidósággal, és ez komoly veszélyt jelent a zsidó szolidaritás szempontjából.

“A közösségek lehetnek különbözőek, de ha egy történelmi folyamat részének érzik magukat, akkor ez lehet a szolidaritás alapja”.

Sharansky rámutatott, hogy a zsidók a világ különböző részein sokféleképpen harcolnak Izraelért, különösen az elmúlt években indított, a zsidó állam deligitimizációja kampány ellen nagyon aktívak. Az izraeli állam azonban sok zsidó legitimitását nem biztosítja.

Yehoshua Sobel drámaíró, korábban azzal érvelt, hogy a jelenlegi globális tendencia, az úgynevezett merev csoport identitás hangsúlyozza a túlzott nacionalista önértékelést ezért csökken a másokkal szembeni kulturális tolerancia. Ez a tendencia különösen érzékelhető az Egyesült Államokban és Franciaországban.

Sobel szerint az Izraelben kialakult hasonló irányzat, az elszigetelt indentitás fő jellemvonása a felszínes terület mögött lévő tartalom hiánya.

Rabbi Yaakov Medan, a Har Etzion jesiva vallási-cionista vezetője a témával kapcsolatban megemlítette Reuven Rivlin elnök korábban elhangzott jellemzését: *Izrael négy különböző törzsre hasadt – haredi, vallási-cionista, világi és arab.*

Medan majdnem hasonló következtetésre jutott:

“Izraelben négy törzs él: világi, vallási-cionista, haredi, és a diaszpóra zsidósága. Az arabok különbözőek.”

A végső konklúziót levonva, a rabbi szerint a zsidó identitást a bibliai ósatyákon keresztül kell erősíteni, szerinte a brit mila erejével lehet csak a Mória hegyhez felemelkedni. *Amennyiben kizárólag az új zsidó kultúra irányába megyünk, a zsidó identitás megtartása a jövőben aggasztóvá válik.*

Forrás Uj Kelet live

Öt napig lángolt Izrael!

Gyorsjelentés, az eddig ismert adatokkal:

A tűzben – országosan – összesen 560 lakás semmisült meg, 1600 ember maradt fedél nélkül, 41.000 dunámnyi természet semmisült meg (csak összehasonlításképpen, a 2010-es Karmel-hegyi tűzben 25.000 dunám), 180 személy sérült különböző fokon, 630 tűzfészket kellett megsemmisíteni, a tűz eloltásában 2500 tűzoltó vett részt (köztük 6 palesztin tűzoltó egység), az izraeli repülőgépeken kívül török, görög, ciprusi, olasz,

horvát, egyiptomi, orosz és jordániai tűzoltó gépek vettek részt az oltásban.

A belbiztonsági miniszter bejelentette, – miután bebizonyosodott, hogy a tüzesetek nagy részét (a vizsgálat jelenleg is folyamatban) szándékos gyújtogatás okozta – hogy a szervezett terror egy új fajtájával állunk szemben.

Eddig 23 gyanúsítottat vettek őrizetbe, akiknek nagy része a Palesztin Hatóság területén élő, kisebb része izraeli arab.

Érdemes talán megemlíteni, hogy a kormány magára vállalta a károsultak teljes körű kártérítését, valamint azt, hogy csak Haifán és csak a magánépületekben esett kárt 500 millió shekelre becsülik.

Forrás: ujkelet.live

A fánk végnapjai

Alig két héttel a hanukai ünnepek előtt Litzman Yaakov egészségügyi miniszter, az Agudat Israel párt tagja, ortodox zsidó ember valóságos gasztronómiai bombát robbantott, amelynek repeszei óriási csattanással landolnak az izraeli közéletben.

Aki ismeri Izraelt, a Közel-Kelet ékkövét, tudja, hogy már jóval a hanukai ünnepek beköszöntése előtt hagyományosan átható olajszag lengi be az ország utcáit, várost, falut, járást, kibucot, mosávot és településeket egyaránt.

Minden, magára valamit is adó üzlet hatalmas, friss, gömbölyű fánkokkal csalogatja a járókelőket egy kis (nagy) kóstolóra. Az évek során a fánk a hanuka tartozékává, velejárójává, megkerülhetetlen alkotóelemévé vált.

Így van ez amióta a világ világ, illetve, amióta Ben-Gurion felolvasta a Függetlenségi Nyilatkozatot. És eddig semmi okunk nem volt a kételkedésre, hogy ez már mindig is így marad, mint már mondtuk volt, amíg világ a világ.

Ekkor jön egy miniszter, egy egészségügyi, ráadásul ortodox vallásos ember, és kijelenti, hogy a fánk out!

Ráadásul, ha meghallgatjuk az érveit, meg kell állapítanunk, hogy teljesen igaza van. Ünnepeljük

meg a csodát, a fényt, de hagyjuk békén az ünnephez kéretlenül hozzácsapódott fánkot.

Azon túl ugyanis, hogy a fánk, ha jól készítik el, tud nagyon finom lenni, van néhány olyan tulajdonsága, amit napjainkban, és különösen gyerekeinknél nem hagyhatunk figyelmen kívül. Hallatlanul sok cukrot, égett olajat tartalmaz, kalóriaértéke pedig a csillagos eget súrolja.

Litzman Yaakov egyébként is az egészséges étkezés elkötelezett harcosa, különösen a gyerekeket félti, őket szeretné megóvni a cukor, a só és egyéb ártalmas anyagok túlzott fogyasztásától. Az óvodai és iskolai étkeztetésekre is kiterjed a figyelme, azokat is meg kívánja reformálni. Úgy gondolja – és vele együtt minden értelmes ember –, hogy meg kell és meg lehet előzni a későbbi szív- és érrendszeri betegségeket, nem is beszélve arról, hogy a kövér gyerek, kinézete okán millió egészségi és pszichológiai problémákkal küzd.

Az Egészségügyi Minisztériumban határozat született arról, hogy egy-másfél év múlva minden izraeli élelmiszeren fel lesz tüntetve, mennyire káros az egészségre. Azért van a viszonylagosan hosszú türelmi idő, hogy a gyártók felkészülhessenek az új előírásokra, megtalálják azokat a helyettesítő anyagokat, amelyek nem lesznek károsak a fogyasztók egészségére.

A bölcsek szerint a leghosszabb út is egyetlen lépéssel kezdődik. Közeleg a hanuka, örülünk a fénynek, a csodának, győzelmeinknek, de amikor egy fánkkal teli tálat látunk, a helyett, hogy előre mennénk, lépünk egyet hátra. Nem fogjuk megbánni...

Forrás: Új Kelet, Gideon Peer

A fergeteges műsor alapját Tikász Sándor bendzsó szólói, és a Kovács János trombitája, valamint általa kibocsátott énekhang és Gyarmathy István klarinét játéka adta. Természetesen a többi dixielandhez szükséges hangszer mesteri megszólaltatása nélkül a siker elmaradt volna. A számokat Kovács János konferálta, ez nem csak egyszerű műsorközlés volt, a számok háttérét „tanári” módon ismertette. Jó volt hallani, hogy az esten elhangzó számok megalkotásába zsidók, főleg magyar származású zsidók jeleskedtek.

A Jazz ősházájából, New Orleans jazz klubjaiból indultunk el. Észre sem vettük, hogy már gipsy és moldáviai klezmer világába kerültünk át. Az együttes trombitás-énekese, mint blues énekes - Louis Armstronggal felvette a versenyt - What a wonderful world előadásával. A „Hegedűs a háztetőn” musicalben játszó klezmer hegedűs ismét klasszikus klezmer zenét idézett. A klezmer ze-ne alap-ját ké-pe-z-te a „Bei mir zu bist zu schoen” című dal sem maradt el. Majd visszaüztünk a jazzbe, a pörgősen előadott világslágert a “Tiger Rag”-et hallhattuk. A tapsvihar ráadásra kényszerítette a művészeket. Nagyszerű élmény volt. Kiválóan megfért a jazz mellett a klezmerzene, a stílusok kitűnően találkoztak! A pótszékekkel is teli zsinagóga ütemes tapsából ezt hallhattuk.

„O LUX”, avagy egy este hangokra és fényekre

Nem ismert, hogy mennyi lux képzeletbeli fényt kapott a Pásti utcai Zsinagóga közönsége 2016. december 13-án, kedden este a debreceni Kodály Filharmónia szervezésében. Sok nagyszerű effekt összhangja tette sikeressé az estét, többek között a zsinagóga szakrális jellege, a hallás és látás érzékelésének összhangja, a fényhatások, a Debreceni Kodály Kórus ismert profi szereplése. A fényről mesélő, a reneszánsztól napjainkig ezzel a témával is foglalkozó zeneszerzők vokális kompozícióit hallhattuk specifikus fénykivetítések kíséretében, a Kodály Kórus és a „Kiegészítő Izzók” vizuális csoportjának köszönhetően.

A fényinstalláció és a vokális zene szerves egységgé váltak ezen az estén. Tallis, Victoria, Byrd, Lauridsen, Matsushita Ko, Malcolm Williamson, Whitacre, Makor és Gyöngyösi művei, valamint Ligeti György híresen nehéz „Lux aeterna” című alkotása kápráztatta el a közönséget.

A teltház koncerten kapott élményeket meg nem szűnő tapssal köszönte meg a nagy létszámú hallgatóság a kórusnak és Szabó Sípos Máté karmesternek. Nem csak karmesteri pozíciót töltött be a művész, hanem az egyes zeneszámok bevezetését odaillő irodalmi vonatkozással spékelt meg. A fény megjelenésének aktualitást adott a közelgő karácsony, és zsidó vallásban közismert ünnep, a fény ünnepe, a chanuka.

A zsinagóga a jövőben is méltó színhelyéül szolgál komolyzenei rendezvényeknek is, melyek szervesen kapcsolódnak Debrecen város kulturális programjaiba.

A szellemi táplálék mellett a Hitközségi kóser konyhája gondoskodott a kulináris élvezetekről. November 6-án este, a vacsora után pihentetőként színvonalas kultur program következett. A Debreceni Népi Együttes táncosai nagy tapsot kiváltó műsort adtak. A közönséget is bevonták a táncba.

A gála műsoron a versenyzők egy kicsit felszabadultabban szerepeltek. Már zenei produkciót is hallhattunk. Meglepetésként a Hitközség „ZS-faktor” kórusa izraeli dalokkal szórakoztatta a nézőket, melyet a közönség együtt énekelt a kórossal. A gála után számos díj, külön díj és emléklap került átadásra. A taps-erősség nem ismert határokat.

A hitközségi alelnök, **Dr. Feuermann László**, mint a zsűri elnöke szakmai szempontból értékelte az idén a mindenidők legmagasabb színvonalát nyújtó versenyt. Jó választás volt az „énekelt vers” kategória meghirdetése. Köszönetet mondott a versenyzőknek és felkészítő tanáraiknak. Jövőre lenne Szabó Magda 100 éves. A centenáriumra is emlékezünk majd a 2017-es szavalóversenyen. Az írói többször volt a zsűri elnöke.

Horovitz Tamás hitközségi elnök zárszavával fejeződött be a Dr. Kardos Albertnek emléket állító nemes szellemű rendezvény.

A zsűri, valamint a hitközség elnöke adták át a díjakat. A helyezéseken kívül mindenki könyvjutalomban, illetve oklevélben részesült. Az „előadó művészek” többsége visszatérő és már várt szereplő volt, családtagként, öleléssel köszöntötték egymást. A meglévő barátságok megerősödtek, de újak is kötődtek a számos új versenyző által.

STÍLUSOK TALÁLKOZÁSA, AVAGY KIRÁNDULÁS A KLEZMER VILÁGÁBAN A DEBRECENI ORTODOX ZSINAGÓGÁBAN

A Debreceni Zsidónegyed Kulturális- és Oktatási Központ, valamint a Művészetek Udvara „STÍLUSOK TALÁLKOZÁSA, AVAGY KIRÁNDULÁS A KLEZMER VILÁGÁBAN” címmel AZ ELSŐ DEBRECENI DIXIELAND-KLEZMER KONCERTET szervezett a DEBRECEN DIXIELAND JAZZ BAND előadásában. Debrecenben, az Ortodox Zsinagógában november 26-án került sor erre a nem mindennapi eseményre.

Az előadás különlegessége, hogy a világ több pontját meghódító Debrecen Dixieland Jazz Band klezmer zenével bővítette repertoárját. Régi vágya a város vezetésének, és a Debreceni Zsidó Hitközségnek, hogy debreceni zenekar a városban is népszerű klezmer zenét játsszon. A Hitközségen már működik „ZS-faktor,” nevű, a nőegylet által szervezett kórus, de a klezmer zenét játszó zenekar felállítására nem volt a hitközségnek humán erőforrása és zenei eszköze. Ezért lett különösen nagy öröm, hogy a Hitközségen már korábban többször fellépő Debrecen Dixieland Jazz Band klezmer zenével bővítette repertoárját többszöri egyeztetések után.

Szenes Hanna

CHANUKA

Chanuka van, a gyertya fellobog
És minden zsidó szív erősen feldobog.
Eszünkbe jutnak hősi képek,
Eltűnedezett ősi népek.
Volt Pharao, volt görög uralom
S nem törhetett meg minket semmilyen hatalom.
Vittük a Tórát vittük velünk,
Abból merítettük minden hitünk.
És mentünk a pusztán éhezve, szomjazva,
de velünk volt Isten, nem voltunk elhagyva.
És mi, kik ilyen ősöktől származunk
Nem csüggedünk, mi tovább harcoljunk.
Hisz biztatóan int a gyertyafény:
Ne csüggedj Izráel, van még remény!

Budapest, 1933. december

Forrás: Szenes Andrea

Kedves Olvasóink!

Örömmel tájékoztatjuk minden kedves olvasónkat, hogy a Debreceni Zsidó Templomért és Temetőért Alapítvány gondozásában 2017. január 11-től, megnyílik a Debreceni Zsidó Hitközség Könyvtára. A korábban adományokból beérkezett könyvek mellett sikerült új műveket is vásárolnunk, a MAZSIHISZ Ifjúsági Tagozata, valamint a MAZSÖK támogatásával. A könyvtár állománya egyaránt tartalmaz világirodalmi, és hazai irodalmi írásokat, valamint zsidó irodalmi könyveket is. A szépirodalom mellett, ismeretterjesztő, és idegennyelvi könyvekkel, lexikonokkal, folyóiratokkal is tudunk szolgálni. Kérjük önöket, amennyiben lehetséges látogassák könyvtárunkat, melyet folyamatosan kívánunk fejleszteni, mind saját forrásból, mind pedig könyvadományokból.

A könyvtár helye: Debreceni Zsidó Hitközség Székháza, tárgyaló
4025 Debrecen Bajcsy-Zs. 26.
Könyvtári nyitva tartás: minden héten szerdán 13.00-16.00 óra között.

7, Levél a Tanításhoz

A zsidó hit ismervei, a zsidó hagyomány elemei, valamint a tórai példázatok hiába valók lennének a tanítás nélkül. A Szentírás parancsolata, a „beszéld el fiaidnak” kötelességére inti a zsidó embert. A tanítás eszköz ahhoz, hogy a Széder estéjén megmutatkozzon négy féle zsidóska közül mind magáénak tudhassa azt az örökséget, amelyet őseink aprólékos gondnal hagytak ránk, és amely megtanít bennünket az élet minden pillanatának a megfejtésére.

8. Levél az Al Haniszim-ért (A csodákért)

Hanukka ünnepe a csodákra épül. Azokra a pillanatokra, amelyek újratöltik a zsidó ember lelkét, hogy a négy heti lelki út után, magába zárva ebben a nyolc nap csodáit, visszatérhessen arra az útra, amit ősei jártak egykor.
A csodákért, amelyekből táplálkozva viheti és örökítheti tovább zsidóságát.

9, Levél a Sameszhoz

Kevesen gondolják, hogy ennek a kis Szolgálágnak, milyen nagy felelősége és feladata van. Ő az a zsidóska, amely újra éleszti napról-napra a többiben a lángot. Ez a kis láng, a zsidó identitás, a zsidótudat.
A hanukkia nyolc lángja nem gyulladhatna meg e nélkül. Ez az a korsó olaj, amely nyolc napon át tudta táplálni a mécses fényét, és zsidóságunk létét.

Heller Zsolt

prof. dr. Hunyadi László, tiszteletbeli konzul bemutatkozása

Elkezdte munkáját városunkban a Kelet Magyarországra kiterjedő Izrael állam Konzuli Képviselte. Nagy megtiszteltetés érte a hitközség tagját, Prof. Dr. Hunyadi Lászlót, hogy őt kérték fel ennek a vezetésére, mint tiszteletbeli konzult. A képviselet működéséről, sokrétű terveiről hallhattunk november 2-án, szerdán a hitközség székházában tartott előadásában. Beszámolója a néhai államelnök, Simon Perez temetéséről tartott összefoglalóval kezdődött, ugyanis a magyar zsidóság képviseletében tagja volt az Orbán Viktor által vezetett küldöttségnek. Előadását a nagyszámú hallgatóságnak érdekes képekkel illusztrálta.

A konzul úr kifejezte, hogy a nagykövetség képviseletében kész közreműködni Izraelhez kapcsolódó események megrendezésében hitközségünkkel közösen.

Szerteágazó munkájához sok sikert kívánunk, az Ö-ő kísérje tevékenységét.

Debrecenbe látogatott Izrael Állam Nagykövete

2016. december 8-án Debrecen városába látogatott **Őexcellenciája Yossi Amrani**, Izrael Állam nemrégiben beiktatott Nagykövete. A Nagykövet Úr programja szerint meglátogatta a Debreceni Zsidó Hitközséget. A Nagykövet Urat a Pásti utcai Ortodox Zsinagógában fogadta **Horovitz Tamás** elnök és a hitközség vezetősége.

A Debreceni Zsidó Negyedben tett séta során megtekintették a Pásti utcai Zsinagógát, a Vágodát, a Régi Ortodox Mikvét, a Kápolnási utcai Zsinagógát és a hitközség Székházát. Ezt követően Őexcellenciáját egy igazi kóser ebéddel látta vendégül a hitközség.

A nagyköveti látogatás során szóba kerültek a magyar-izraeli kapcsolatok. A felek pozitívan értékelték, hogy Debrecennek Rishon Le Zion a testvérvárosa, mellyel programokban és együttműködésben is jó kapcsolata van. Az Izraeli Nagykövetség és a Debreceni Zsidó Hitközség között hosszú évekre visszanyúló együttműködő kapcsolatot, a jövőben is ápolni szeretnének.

Előzetesen megbeszélésre került a Debrecenben hagyományosan megrendezésre kerülő 2017 évben megrendezendő Izraeli Filmnapok. Nagykövet Úr biztosította a közösséget a további együttműködéséről és támogatását fejezte ki a filmnapok megrendezésére vonatkozóan is.

A rendezvényen Yossi Amrani nagykövet kíséretében megjelent Dr. Hunyadi László, Izrael Állam tiszteletbeli konzulja is, aki a nagykövetség képviseletében kész közreműködni mind a filmnapok, mind további események megrendezésében".

XVIII. dr. Kardos Albert Nemzetközi Vers- és Prózamondó Verseny Debrecenben

2016. november 6-7-én rendezte meg a XVIII. Dr. Kardos Albert Nemzetközi Vers- és Prózamondó Versenyt a Hitközség kultúrtermében a Debreceni Zsidó Hitközség. Támogatók voltak: a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége, a Magyar Zsidó Örökség Közalapítvány és Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata.

A rendezvényen részt vehetett felekezeti megkülönböztetés nélkül minden magyarországi, és határon túli magyar nyelvű vers- és prózamondó - korhatár nélkül. A verseny célja: emléket állítani Dr. Kardos Albertnek (1861-1945), akinek élete és munkássága tanárként, irodalmárként, nyelvészként Debrecenhez kötődik.

A vetélkedő névadója a legelismertebb Csokonai-kutató volt. 1921-ben, az első vidéki zsidó gimnázium Kardos Albert vezetésével jött létre. A rendezők a versenyt öt kategóriában – gyermek, ifjúsági, felnőtt és szép korúak, valamint az új kategóriában, az „énekelt vers”-ben hirdették meg. Minden kategóriában a Hitközség szervező bizottsága által megadott ajánlott versek vagy prózák, valamint szabadon választott versek, vagy prózák voltak az előadás alapjai. Természetesen ezeket elsősorban zsidó szerzők műveiből állították össze. Az előadók a verseiket nagyon körültekintően választották ki.

A hangulat a két nap alatt végig kiváló volt!

Ezen a népszerű, XVIII. rendezvényen 56-en mérették meg magukat, ezzel a korábbi rekord megdőlt. Legtöbben, 21-en, a gyermek kategóriában léptek a színpadra. A magyarországi résztvevők mellett Románia számos helyiségéből (legtöbben Szatmárnémetiből) és Szlovákiából érkeztek. Debreceni, illetve a környékbeli iskolák is szép számban képviseltették magukat a szereplők között. A Huszár Gál iskola diákjai is rendszeres résztvevői a szavalóversenyeknek. Külön örömünkre szolgált, hogy a budapesti, dr. Scheiber Sándor Általános Iskola és Gimnázium 7 versenyzővel képviselte az intézményt. A gyerekeket kísérő tanár, Kiss Henriett - aki a MAZSIHISZ alelnöke - is szerepelt, és a kislánya is fellépett.